

SLOVENSKI NAROD.

zhaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravníštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi praznika izide prihodnji list v torek
9. septembra 1890.

Strossmayerjeva štiridesetletnica.

V ponedeljek 8. t. m. na malega Šmarna dan zvršilo se bode 40 let, odkar je zasedel škofovsko stolico največji dobrotvoritelj naroda jugoslovanskega. Rodil se je Strossmayer v Oseku dne 4. februarja 1815. leta ter bil imenovan škofom Džakovskim 18. novembra 1849. l. prekoniziran 20. maja, a za škofa posvečen 8. septembra 1850. l. v Dunajski avguštinski cerkvi ter je nastopil svoje dostojanstvo dne 29. septembra 1850. leta.

Kaj je storil božji služabnik Strossmayer v teku teh 40 let za svoj narod, za jugoslovanstvo sploh, zapisano je z zlatimi črkami v zgodovini naroda jugoslovanskega, znano je slehernemu izmed nas v najbolj oddaljenih krajih jugoslovanske naše domovine. Hrvatsko vseučilišče v Zagrebu, akademija jugoslovanska, galerija slik v Zagrebu, monumentalna katedrala v Džakovem, neso nego samo pojedine točke v velikem nizu dobrotvornih del, s katerimi obiplje Strossmayer svoj narod preko 40 let.

Ako pridenemo k temu njegov redki um, njegovo ime, znano v vsem izobraženem svetu, tako da je odičil ime jugoslovansko, kakor nihče dozda, pred vso Evropo — lahko nam je razumeti neizbežno našo dolžnost, da se živo radujemo vsake srečnej dogodbi v življenji tega izrednega moža, da mu izkazujemo zahvalnost svojo pri vsakej priliki, ter da Boga prosimo, da nam ga obrani še dolgo vrsto let.

Narod jugoslovanski, v prvej vrsti hrvatski, a ž njim tudi slovenski, čegar iskrenega prijatelja se kaže vedno in pri vsakej priložnosti visoki dostojanstvenik, slavil bode ta dan po želji slavljenca samega, ki z ozirom na žalostne odnošaje, sedaj vladajoče, odklanja vsako javno slavljenje, tem iskreneje v dnu zahvalnega srca svojega. Visoki slavljenec želi skromno proslaviti ta svečani dan. Kakor pravi ponižni služabnik božji ne želi hrupnega slavlja, a gotovo bode se ves narod zahvalno spominjal ta dan velicij dobrot, katere mu je v tako obilej meri delil prvi njegov sin.

V prvi vrsti se ve da je bratski narod hrvatski, ki je bil deležen izrednih, uprav kneževskih darov, s katerimi ga je vedno bogato obsipal njegov mecen.

A tudi narod slovenski, za čegar napredek in probujevanje se je vedno živo zanimal visoki slavljenec ter brezštevilnokrat tudi dejanjsko dokazal gorke svoje simpatije do malega našega naroda, v čegar sredi je vedno rad prebival v poletnem času, tudi naš narod ima globoko v srci zapisan čut hvaležnosti dobrotniku svojemu. Odlikovale so ga že mnoge občine slovenske, mej njimi tudi glavno mesto Ljubljana ter ga imenovala častnim svojim članom, da izrazijo s tem visoko spoštovanje, katero goji za tega blagodušnega mecena jugoslovanskega tudi narod slovenski.

Zastoj se zaganja zavist klevetnikov in sovražnikov Slovanstva v ta kot zlato čisti slovanski značaj, podoba mecena jugoslovanskega je tako uzvišena in nedostopna pritlikovskim tem napadom, da se razbija ob njej v peno, kakor se razbija morski val ob trdeji skali. V svetlem žaru svetilo se bode ime Strossmayer še poznim potomcem našim, ko o napadovalcih njegovih ne bode več duha in sluha.

Koder koli pa prebiva zavisti narod jugoslovanski, dvigala se bode proti nebu goreča prošnja, da nam dobri Bog na dolgo ohrani krepkega in zdravega kakor dosedaj ljubljenca našega, diko jugoslovansko, ter nam podeli milost, da bomo mogli praznovati tudi petdesetletnico njegovega škofovanja. Iz zahvalnih ust naših pa bode odmeval po širnej domovini tisočerni klic: Slava Strossmayerju!

Y.

Slovenske posojilnice.

(Dalje.)

V denašnji številki na tretji strani prinašamo „Opravični izkaz slovenskih posojilnic in stanje koncem leta 1889“. (Sestavil Ivan Lapajne.)

Računi slovenskih posojilnic.

Ponosno premetavam letne račune vseh 35 posojilnic, ki so mi lep dokaz našega napredka na finančialnem polju. Skoro vse slovenske posojilnice

so že toliko na čvrstih nogah, da izdajajo tiskane račune; lani samo 3 neso dale računov tiskati.

Računi so izdani od vseh v lepem in v obče pravilnem slovenskem jeziku. Nekaj posojilnic (9) je izdalo tudi nemški prevod svojega računa. Sploh so računi slovenskih posojilnic pravilno sestavljeni ter obsegajo vse tri glavne dele vsakega računa, namreč denarni promet, račun izgube in dobička ter bilanco. Navadno imajo tudi opravilno poročilo ter pregled o napredku zavoda iz prejšnjih let in druga naznanila, ki zanimajo ali zadružnike ali občinstvo. Človeka zlasti to veseli, ko vidi, da so kaj pravilni računi tudi onih posojilnic, katere le sami kmetje upravljajo, kar je zlasti na Koroškem. Posebno uzoren je račun Ormoške posojilnice, ker je v njem vse na drobno razloženo.

Pri izdatkih ima „upravne stroške“ posebej razvrščene, pri bilanci ima zadružno premoženje (reservni fond) tudi posebej „detailiran“ in naposled ima poleg opravilnega poročila in naznanila za ude in občinstvo še izkaz o 14letnem delovanju.

Največ računov je sestavljenih po vzgledu Celjske posojilnice, in ti so kaj dobri, čeravno imajo tudi drugi računi marsikaj, kar je vredno, da se posnema.

Ako človek tako primerja račun z računom, najde marsikatero pomankljivost, ki naj bi se na korist našega napredka, zlasti na korist statistike odpravila.

Nekaterim posojilnicam manjka že na čelu dostavek „omejeno“ ali „neomejeno“ poročstvo; pri drugih ni povedano, za katero (1., 2., 3. i. t. d.) upravno leto velja račun. Da se more presoditi stanje in veljavnost posojilnice, treba je namreč vedeti, koliko let že posluje.

Iz marsikaterega računa ni razvidno, koliko zadružnikov šteje posojilnica, kolikošne obresti daje hranilnim ulogam, kolikošne jemlje od posojil. To je navadno pri tistih računih, kateri so brez opravilnega poročila, ki ne bi smelo nikjer manjkati, ker ga že postava sama zahteva. Nekateri davčni uradi ga tudi hočejo imeti. Kaj hvalevredni so tisti računi, kateri na drobno navajajo, kako se bode razdelil čisti dobiček, n. pr. koliko se bode dalo v rezervni fond, koliko darovalo, koliko mej zadruž-

LISTEK.

Prečastitemu, prevzvišenemu gospodu

dr. Josipu Juraju Strossmayer-ju

vladiki sremškemu

priliko štiridesetletnega Njegovega vladikovanja dne 8. septembra 1890.

In freta dum fluvii current, dum montibus umbrae
Lustrant convexa; polus dum sidera passet:
Semper honos, nomenque tuum, laudesque manebunt.

Vergil.

Trikrat deset in dvakrat pet let minólo je danes, Kar Ti predal je v rokó žezlo nebeški Gospod. Mnogo je let to, je res, a mnogo je več dobročinstej, Ki si bil storil jih Ti, svojemu rodu v korist. Štejte vse dneve teh let, vse ure teh dnevov prestejte,

Činom jih primerjajoč, ki so izvor Tvojih rok. Malo, premalo jih bo, toliko Ti dobrega delaš V blagost domovju, ljudem; sebi na večni spomin. Kakor prirodo pomlad, oživljas Ti vedno svoj narod, Pot mu k omiki kažoč, k dobremu njega vodeč.

Čudna prikazen si Ti, — izredna na deblu človeštva, Kdaj se nam mož je rodil, koji jednak bi Ti bil?

Kaži minolosti vek, kaži ga, ako imaš ga, Knjigo dogodkov odpri, iskal ga bodeš zastoj; Reci, sedanosti tek, da ti ga rediš v svojem krilu,

Kamor se koli ozreš, našel ne boš ga nikjer; Veli, bodočnosti čas, da Ti ga prineseš človeštvu, Dvomba o tem bo povsod, nikdo ne bode verjel.

Silen si duh velikan, Ti človek si Bogom nadahnen, Velik si Ti učenjak, Bogu drag, rodu ponos. Krepkega naroda sin, a ljubiš sirote Slovence,

Ljubiš Slovanov ves broj, ljubiš človečji ves rod. Kakor do zdaj delajoč, živi „mnogaja“ nam leta, Živi presrečen, vesel, vsemu Slovanstvu v radost!

Ko pa se združiš kedaj v nebesih s Cirilom, Metodom, Milostno gledaj na nás, prosi, da čuva nas Bog!

Tvoja osobnost v izgled bila vesoljnim Slovanom, Svetil do konca svetá Tvojega uma jim svit!

Božidar Flegerič.

Nedeljsko pismo.

Skoro za trideset stopinj znižala se je temperatura, višave gorenjske ognile so snežni plašč, ki sega nad Begunjami do sv. Petra, na Triglavu

pa je sneg do pasu. Nepričakovano, kar čez noč, skočili smo v jesen in ljudje v letoviščih so veseli, ako imajo toplo jesensko obleko s seboj in se ž njo obvarujejo prehlajenja in nahóda.

Poletna sezona je pri kraji in mesto kislih kumar zavzele so zeljnate glave, katerih v mesto uvažajo kar polne voze. Zeljnatih glav pikra vonjava spomina nas, da se bliža jesen, ž njo pa „hripavi žrjavi“, raznovrstni dijaki in pa znani podaniki italijanski, ki po trgih, gostilnah in po kavarnah silijo pečene svoje kostanje, češ, to so pristni Lovranski „maroni“, čeravno so se ti „maroni“ jako cenó klatili v Tivolskem gozdu.

V ponedeljek je „Mali Šmaren“, ali kakor pravijo Štajerci „Mala meša“ in to je lastovkam določen rok. Nemci rekajo:

„Zu Maria Geburt
Zieh'n die Schwalben fort.“

Mi Slovenci pa takrat pevamo melanholično pesem:

Mrzel veter tebe žene
Drobna tičica od nas,
Ki od lipice zeleno,
Pela si mi kratek čas.

To pesem pevamo s pravim slovanskim, to je, z otožnim čutom. Lahkokrila lastovka nam je sim-

nike kot dividenda razdelilo. Nekatere posojilnice ne rabijo tudi dobrih in pravih izrazov, n. pr. neka posojilnica rabi mesto „dobiček“, „dobitek“: „dobiček“ je „Gewinn“, „dobitek“ je pa „Gewinnst“.

Nekatere posojilnice ravnaajo kaj pravilno z rezervnim fondom, da ga posebej upravljajo takorekoč kot tujo hranilno ulogo ali kot delež, da še obresti od svojega rezervnega fonda plačujejo. Na ta način se prihranjena zaloga veliko hitreje pomnoži. Tako postopanje je le pri nekaterih zavodih.

Dva teh naših zavodov imata pri svojih računih še večje pomankljivosti. Kaj malo jasen je račun, ki ima mesto izkaza o dobičku in izgubi „računski sklep rezervnega zaloga“, iz katerega si človek težko pravo podobo ustvari.

Pohvaliti ne moremo tudi računa tiste posojilnice, ki ne navaja „društvenega premoženja“, pri bilanci mej aktivni; morebiti zavoljo tega ne, ker bi menda druga precej velika svota merala priti tudi mej pasiva. Nepravilno je tudi to, da neso isti zneski že prej navedeni, ki pridejo še le v rezervnem fondu na vrsto. Dotična posojilnica dela razloček mej „rezervnim zakladom“ in „društvenim premoženjem“, pa prišteva le nekaj gotovine rezervnega zaklada k temu. Zakaj ne vse rezervne zaloge? (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 6. septembra.

Deželnozbornske volitve.

Povedali smo že, da so v gorenjeavstrijskem veleposestvu voljeni sami konservativci. Danes nam je pristaviti, da je od 143 volilcev, jih prišlo le volit 76. Odštevsji člani volilne komisije bili so mej volilci le štirje neduhovniki. Ker ima duhovščina toliko glasov v tej skupini, pač ni čudno, da zmagujejo konservativci.

Nemškočeška sprava.

Ker se je grof Harrach pred svojimi volilci izrazil, da bi se sprava dala še popraviti, se je jako zameril nemškemu liberalcem. Njih glasila kriče, da Dunajski dogovori še mnogokaj ne obsejajo, kar želé Nemci, pa se še to malo hoče kratiti. Veleposestnikom očitajo, da so se popolnoma udali Mladom. Nam se jeza levičarjev ne zdi baš čudna. Nadejali so se, da bodo velepostniki vse sile napeli, da deželni zbor vsprejme vladne predloge glede sprave, vsaj one, za katere ne treba dvetretjinske večine; sedaj pa veleposestniki sami že priznavajo, da se sprava mora nekoliko predeleti Čehom v korist.

„Opavski Sokol“.

Jutri ima „Sokol“ v Opavi slovesno razviti svojo zastavo, če se poslednji čas ni Nemcem posrečilo preprečiti slavnosti. Mestni zbor je namreč sklenil kupiti vse ono restavracijsko podjetje, kjer bi imela biti slavnost, ko je videl, da so vsi rekurzi zastonj. Če se je kupčija zvršila, slavnosti ne bode ali se bode vsaj morala odložiti, ker drugih prostorov v Opavi ni tako hitro dobiti. Mestni zbor je to sklenil v tajni seji, da bi Čehi pravočasno ne zvedeli in ne preprečili njegovega namena.

Vnanje države.

Bolgarsko uprašanje.

Izšla je nemška brošura, ki jako hvali vladanje Koburžanovo. To knjigo, ki kaj nelaskavo piše o Battenberžanu, pisal je gotovo Koburžanov pristaša, ki bi rad, da bi velevlasti priznale sedanjega kneza. V brošuri napadeta se tudi grof

Herbert Bismarck in pa nemški generalni konzul v Sofiji. Poslednji je s tem, da ni pozdravljal kneza, mnogo škodoval nemškemu ugledu v Sofiji. V Sofiji imajo sedaj Nemce za neolikanke in suroveže.

Rusija, Francija in Italija.

Ruska vlada začela je pogajanja s Francijo in Italijo, da bi dovolili z ugodnejšimi pogoji uvažati rusko žito. Rusija bi potem znižala carino za italijanske in francoske pridelke. Če se Rusija sporazumi z Italijo in Francijo, bode to hud udarec za Nemčijo. Nemški obrtni izdelki ne bodo več mogli tekmovali s francoskimi na evropskem vzhodu, ker od poslednjih ne bode plačevati tako visoke carine. Nemške tovarne izgubé obširna trgovišča in vse to je le posledica napačne nemške gospodarske politike. Ruskemu žitu so zaprli pota v Nemčijo v nadi, da bodo s tem Rusijo gospodarski oslabil, a škodovali so le sebi.

Ruska diplomacija.

Ruska poslanika v Belemgradu in Bukureštu Persiani in Hitrovo nadomestila se v kratkem. Prvi je nevarno bolan in se zdravi v Parizu, ter zatorej najbrž ostavi diplomatsko službo, s poslednjim pa v Peterburgu neso prav zadovoljni. Govori se, da je v Peterburg poslal več poročil o razmerah v Rumuniji in Bolgariji, o katerih se je pa pokazalo, da neso resnična.

Rusija in Turčija.

Vest, da car pohodi sultana, ne dozdeva se listom verjetna. Sodi se, da je „Agenzia Stefani“ tukaj zamenjala carjeviča s carjem. Da carjevič odpravljajoč se na veliko potovanje, pohodi Carigrad, o tem se je že mnogo govorilo. Odnosaji mej Turčijo in Rusijo so sicer prijateljski, tako iskreni pa vender neso, da bi bilo pričakovati, da pojde car v Carigrad. Hitro imenovanje bolgarskih škofov je v Rusiji vsekako vzbudilo malo nevoljo.

Ruski veleposlanik Nelidov se tudi še ni povrnil z odpusta, ampak se povrne še le v oktobru. Glede carjeviča pa se javlja, da pride začetkom oktobra na oklopnici v Carigrad.

Dopisi.

Iz Ljubljane 3. septembra [Izv. dop.]

Starosta, cvet in ponos slovenskega učiteljstva, občespoštovani gospod Andrej Praprotnik stopil je pred kratkim v stalni pokoj ter se s tem činom poslovil od šolstva in sotrudnikov njegovih. Ker bode treba popolniti njegovo mesto, usiljujejo se nam nehote misli, kdo bode njegov naslednik, kdo bode vreden tega odličnega mesta. Sedanjost nam ponuja veliko vrlika narodnjakov, veliko takih mož, ki so se ogreli za našo narodno idejo na blagodejnih žarkih sedaj vladajoče sisteme. To so taki možje, ki so vrgli puško od sebe takrat, ko je bila sila največja, ali da govorimo jasno, ki so ob času najhujšega pritiska javno in prav dosledno bivali v vrstah naših nasprotnikov ter se unemali za zloglasni kranjski „Landeslehrerverein“.

Sedanjost nam pa ponuja tudi nekaj takih mož, ki so bili od nekdanje naše gore listi, ki so tudi takrat, ko so bile vrste bojnikov za sveto narodno stvar le redke, stali neustrašeno na braniku, ki so tudi takrat javno in ponosno kazali svoje narodno mišljenje in prepričanje. Kdor se spominja onih krutih časov, dobro ve, da to ni bilo lahko, da je bilo treba jeklenega značaja vsakemu, ki se ni upognil, ki ni zamenil trnjeve poti kreposti in značajnosti s prijetnostmi, katere je nudilo vetrnjaštvo in breznačajnost.

vsakdo navadno zahteva toliko, kolikor potrebuje, ne meneč se za to, ne bode li kraju s tem škodoval. Znan rodoljub in ob enem sam lastnik velikega posestva dejal mi je nedavno v Lescah, da tujcev ne bode več k nam, ako jih bomo tako nesramno molzli.

Kakor na Gorenjskem nekateri posestniki hotelov, v katerih stane n. pr. steklenica piva sedemdeset soldov, kraju le škodujejo, tako delajo tudi Celjski nemčurji. S svojo surovostjo, s svojim neotesanim obnašanjem, dosegli so to, da se jih omikanec ogiblje, s svojimi zadnjimi sklepi pa so se tako sijajno osmešili, da se smejo brez vse pretiranosti staviti v isto vrsto s starodavnimi Abderiti. Delali in kovali so sklep za sklepom, a zidali na pesek, brez zakonite podlage. Ni čuda, da jim je sapica iz Gradca podrla zračne njih gradove, da zdaj čutijo, kako neusmiljeno blamažo so si nakopali pred Bogom in pred ljudmi, da vse skoro kar s prstom za njimi kaže, češ, ga vidiš, kako se kislo drži!

Saj je pa tudi grozovito britko gledati, kako slovenski nalive vedno tesneje obdaje nemški otok v Celji. Valovi pluskajo in plivkajo vedno dalje, položaj je dan na dan opasnejši, skoro bode kazini

Merodajni narodni krogi bodo morali pri odaji napominane službe, uvažujoč vse te dogodke iz polpreteklega časa, gledati na to, da ugodijo načelu doslednosti in pripoznanja zaslug nasproti onim, ki so se žrtvovali za narodno idejo, jednako kranjskim Nemcem, ki so tudi vselej in povsod delili službe le svojim privržencem, ljudem, ki so hodili njihova pota.

Na mislih nam je za to mesto mož jekleneg značaja, neumorne delavnosti, c. kr. učitelj gospod Feliks Stegnar. Odkar obstoje nove ljudskošolske postave, je njegovovo ime z našim narodnim šolstvom tako tesno zvezano, da si ga brez njega skoro misliti ne moremo. Že za časa njegovega službovanja v Idriji je bil neumorno delaven. Njegov trud je rodil ondu društvo „Šola“, ki se je z njim preselilo v Ljubljano in tudi tu kot „Narodna šola“ zgolj po njegovem prizadevanji še blagonsno deluje in leto za letom zalaga naše ljudske šole s potrebnim šolskim blagom. Koliko je pa storil v šoli, pričajo danes križem sveta rastreseni in delujoči njegovi učenci. V Ljubljani je bil dolgo vrst let neumorno delavni tajnik in blagajnik „Glasbene matice“, ki se je le po njegovem prizadevanji vzpela do današnje popularnosti in dovršenosti.

In kaj naj rečem o naši „Glasbeni šoli“? Ona sama glasno priča, kako srečna je bila ideja, katero je sprožil gospod Feliks Stegnar. Predaleč bi nas dovelo, da bi tu še posebej omenjali delovanja njegovega pri „Slovenskem učiteljskem društvu“, posebno ob onih časih, ko je izmeje mnogoštevilnega mestnega učiteljstva Ljubljanskega le četvorica zahajala k občinim zborom rečenega društva. Vsled preobilega posla pri vsakovrstnih društvi morale so odjenjati moči moža, ki se ni nikdar strašil posla. Nakopal si je bolezen, vsled katere je bil primoran odpovedati se odborništvu nekaterih društev.

Da se podeli možu služba nadučitelja v Ljubljani, bilo bi po vsem tem le priznanje za njegovo vsestransko delovanje. Ker si je pa gospod Feliks Stegnar nakopal bolezen vsled preobilega dela in vsled prenaporne službe na Gradu, gre mu služba tudi zaradi tega, da se mu ob zlažšanem poslu povrne ljubo zdravje ter nam ostane ohranjen še mnogo let v prid narodnemu ljudskemu šolstvu.

Iz Mengša 3. septembra [Izv. dop.] Ni še dolgo temu, ko se je v Vašem cenjenem listu bralo o slovenskih napisih posebno o njihovi važnosti ob jezikovnih mejah. Dotični rodoljub naslikal nam je v dobrih člankih žalostne razmere ob periferiji Slovenije. Prav jednake razmere glede napisov imamo tudi v našem trgu v sredini Kranjske, kojega prebivalstvo je čisto slovensko.

Človek bi iskal vzroka v pitelji narodnej zavesti. Res je mnogokrat to. Poznam tukaj obrtnika, kateri je imel sprva v obeh jezikih v slovenskem in nemškem svoj napis, a ker dotični obrtnik obilo občuje z nekim gospodom nemčurjem, kateri je dal na svoje hiše napraviti tablice s povečevalnim nemškim napisom: „Markt Mannsburg“, pregovoril je dotični gospod obrtnika, da je izbrisal slovensko besedo. Uprašal sem ga pri nekej

Nadaljevanje na četrtej strani.

bol, kako hitro je poletje preteklo, kako brzo gine sploh življenje. Danes zevali smo še same soparice in v procesijah liki „božja žabica“ ali „tica pivka“ prosili dežja, drugi dan pa se nam dozdeva, da imamo tega božjega blagoslova že dovolj, nevoljni smo, da je preobrat bil tako nagel.

Tej nevolji dajemo duška s tem, da je nekdanje bilo vse drugače. V rožnobarvni mladosti naši bila je pomlad lepša, poletje krasneje, jesen pa daljša. Z rastočim številom let postali smo nehoté in nevedoma „laudores temporis acti“. Jesen usula je snežno odejo tudi na naša ledja in zima — prikima, ž njo pa mrz in studeni led. Narave zakoni imajo nepremagljivo moč.

Hitra prememba vremenska ima pa tudi dobre posledice. Poprej sem zavidal vse one, ki so se hladili v letoviščih, danes pa jih pomilujem. Poprej so se hladili, danes pa imajo že preveč hladu in kdor more in utegne, vsak biti v svoj mestni zavijač, kjer se živi ugodneje in tudi ceneje. V letoviščih so cene tako prenapete, da n. pr. v gotovih hotelih na Bledu more bivati le človek, ki je bil glede izbora roditeljev svojih toli previden, da more potratiti vsaj petdeset goldinarjev na dan. To je izvestno oster tabak, ali žetev je le kratka in

sami temelj podkopen in potem črno-rudeče-zlata Frankobrodsko zastava v prah in žalostno odmevala bode zadnjega nemčurja tožba: „Fuimus Troes, fuit Ilium!“ Mi pa se bomo radovali priborjene zmage na domačih tleh. A zmage ne bomo zlorabili, marveč mi bomo bolj tolerantni, nego ste bili in ste vi. Ne bomo se brigali, kako se vi za svoje shode oblačite, da le npravnostnih čutov ne žalite. Vaša „Kleiderordnung“, ki je prava vrstnica Marije Terezije naredbi, znani pod imenom „Keuschheitscommission“ in katero ste skušali uveljaviti ob Sokolski slavnosti, nam ne vzbuja niti najmanjše zavisti. To je pravi sad vašega duha, vaše slepe strasti. Zato ste se pa tudi tako vekovito blamirali, kajti resnične so vašega pesnika besede: „Blinder Eifer schadet nur!“

Naposled omenim naj še stave, ki sta jo zadnje dni naredila Ljubljana L—r in L—n. Stavila sta po 50 gld., kdo se hitreje pripelje z dolenske mitnice na Lavrico, kamor je nekda tako daleč, kakor desetkrat okoli „Zvezde“. No, z bliskovno brziro nesta vozila, kajti g. L—r potreboval je 17½, g. L—n pa celo 20 minut. Poslednji „record“ pač ni bil stave vreden.

Sestavil Ivan Lapajne.

Šte- vilo	Omejena ali neomejena zaveza ali poroktro udov	Pravno leto	Denarni promet v goldinarjih	Število za- družnikov ali udov	Vplačanih deležev v goldinarjih	Hranilne vloge		Šte- vilo	P o s o j i l o				Stanje koncem leta 1889				Čisti dobitek leta 1889	Zadruga imela je l. 1889			Reservni fond znaša koncem leta 1889 vilo										
						se obre- stujejo po %	Stanje koncem leta 1888		Stanje koncem leta 1889	se obrestu- jejo po %	Stanje koncem leta 1888	Stanje koncem leta 1889	izposojil	Gotovine v blagajnici	pri družih zavodih ali v drž. listi- nah nato- ženi denar	upravnih stroškov		davkov pri- stojbin	gold.												
																				goldinarjev		goldinarjev	goldinarjev	goldinarjev	gold.						
Posojilnica																															
Na Štajerskem :																															
1	Celje	9	1097666	1796	27686	4 1/2	446319	478330	1	6	455921	525437	—	4311	11390	9834	2337	85	339	23923											
2	Maribor	8	867796	1666	38670	4	422212	480296	2	5, 5 1/2 in 6	355315	442603	—	10301	88255	8731	4969	1345	—	20531											
3	Mozirje	15	292176	930	5989	5	162256	182949	3	6	193753	216735	12000	3941	—	2029	1288	250	194	2341											
4	Ljutomer	18	182308	334	24018	5	123367	142023	4	6	132229	134797	—	13122	38777	612	850	248	119	13126											
5	Ormož	14	294896	503	15674	6	64674	73639	5	7	94431	104737	—	2418	3885	1273	812	354	—	13046											
6	Prutj	6	693732	2139	38123	5	209325	264775	6	6	253669	319173	—	6442	3338	7106	1777	355	—	14460											
7	Šoštanj	16	157868	900(?)	17105	5	106813	116218	7	7	106953	113108	—	4372	14100	116	1465	1000	465	13314											
8	Žavec	9	180236	640(?)	7990	5	85070	102178	8	6	88572	105196	—	10063	4007	1457	906	—	65	8462											
9	Servnica	7	72106	607	1559	5	37465	40841	9	6	49684	54329	10000	630	242	207	191	—	—	1995											
10	Pisec	6	12606	397	599	5	2167	2781	10	7	10027	10331	6000	240	1	33	171	—	—	1137											
11	Slatina	6	10880	240	279	5	5773	7393	11	6	12069	13574	5350	152	101	176	27	—	—	690											
12	Makole	6	140302	778	1468	5	62155	96606	12	6	82610	94103	7000	3057	14106	348	351	58	—	4831											
13	Konjice	6	104124	700	781	5	88556	88617	13	6	91226	91091	—	4520	3000	776	474	—	78	4471											
14	Št. Lenart	3	121902	423	1633	5	24444	39542	14	6	22206	43611	—	719	105	764	289	—	—	541											
15	Marenberg	1	81928	152	217	5(?)	—	21032	15	6 (?)	—	35201	14203	1262	10	418	251	—	—	—											
Štajerske skup									1840596	2137220	1950665	2304026	54553	65550	181317	33880	16158	3695	1260	122868											
Na Kranjskem :																															
16	Krmetka posojil. ljublj. okolice v Ljubljani	8	285980	365	11644	4 1/2	100905	117819	16	6 (5 1/2)	105083	123185	—	4230	15123	1996	850	126	—	5652											
17	Obrotniško društvo v Ljubljani	34	675900	295	11875	5	106938	93019	17	6	136814	130953	11500	2348	—	638	2276	109	118	21485											
18	Metlika	14	962604	270	9666	5	198678	233096	18	6 (8)	212991	247242	—	2769	—	2703	643	1555	—	3089											
19	Postojna	7	96206	237	9820	4 1/2	23415	24772	19	7	33127	37933	—	693	15	1113	215	45	—	2647											
20	Vrhnika	8	318162	81	8100	5	137111	165759	20	6	122518	169555	—	8761	13070	2454	978	—	—	11555											
21	Hranilno in posojilno društvo v Ljubljani	?	84138	480	4820	5	2428	2013	21	6	10406	10654	2000	246	200	21	244	36	—	1671											
22	Črnomelj	5	161138	579	2804	5	54774	77710	22	6 1/2	56943	81735	—	3923	—	1099	163	611	—	956											
23	Krško	5	76088	268	5684	4	9773	17937	23	6	13772	22777	—	559	2133	142	25	48	—	339											
24	Logatec	2	74606	141	10391	5	5041	25135	24	6	111280	37364	1500	896	1000	803	35	—	—	651											
25	Ribnica	1	219647	319	11030	4 1/2	—	104896	25	6 (7)	—	116612	—	4667	—	1732	300	—	30	200											
Kranjske skup									639063	862156	702934	978010	15000	29092	31541	12701	5729	2530	148	48245											
Na Primorskem :																															
26	Koper	6	13740	246	1230	5	11275	12454	26	6	20683	23464	7000	364	1	285	33	24	20	2338											
27	Gorica	6	94516	1388	13880	5	33508	47404	27	6	45354	65558	—	1631	—	1514	689	52	—	1549											
Primorske skup									44783	59858	66037	89022	7000	1995	1	1799	722	76	20	3887											
Na Koroškem :																															
28	Sv. Jakob v Rožni dolini	17	272764	1252	64607	4	77296	81856	28	5 in 6	146054	155283	—	1434	3280	587	1733	—	30	8271											
29	Slovenji Plajberg	4	4240	26	165	4	2385	2972	29	5 1/2	1695	2055	—	106	—	43	—	—	2	65											
30	Bekstajnska v Ločah	4	119565	284	4540	4	31983	40123	30	6 (5)	34026	43933	—	1739	697	462	153	—	—	697											
31	Spodnji Dravberg	2	39778	79	873	4 1/2	6649	16598	31	5 1/2	6965	17947	—	165	—	60	115	—	—	256											
32	Djake	1	30770	105	1040	4 1/2	—	12261	32	5 1/2	—	12577	—	605	—	—	171	—	—	105											
33	Šmilah	1	36358	89	782	4 1/2	—	18880	33	5 1/2	—	22010	—	176	1500	—	154	—	—	156											
34	Glinje	1	6500	42	312	4 1/2	—	2860	34	5 1/2	—	1010	—	2137	—	—	100	—	—	42											
35	Celovec	1	26850	92	1314	4 1/2 (?)	—	8719	35	5 1/2	—	7010	—	10232	1100	—	147	—	—	34											
Koroške skup									118313	257269	188740	261825	—	16594	6577	1152	2573	—	32	9626											
Vse posojilnice skup																						2908376	3632983	76553	104231	219436	49532	25182	6301	1450	184626

priliki zakaj je to storil? Odgovori mi: Ker so se iz slovenske besede norčevali. A nikdo se ni razun omenjenega gospoda spodtikal nad slovensko besedo, pač pa nad nemško, ker je bila nepravilno pisana. Neveden rokodellec posnema svojega tovariša, posebno ako se je pri vojaci naučil za silo nemščine. Napis mora imeti, ker je nemški bolj „nobel“, napravi si nemškega. Tujec si misli, da so tukaj sami nemški rokodelci. Poštni pečat je jedino v izveličevalni nemščini. Zavodi, kateri imajo tu svoje zastopnike, imajo svoje napise tudi v tujem jeziku. A večinoma se jim ni čuditi, saj so njih višje glave večinoma našemu jeziku nasprotni, čuditi se je le nekemu zastopniku, ki je sam narodnjak, a ima ne vem po kakšnem naključju italijanski napis.

st.

Domače stvari.

— (Sokolci v Celji.) Iz Celja sem nam piše. Slavni mestni magistrat v Celji nima s svojimi prepovedmi sreče, ker nima pravih pravnikov, kateri bi bili dovolj podučeni o obstoječih avstrijskih zakonih. Ko je njegovo prepoved cele slavnosti visoko namestništvo v Gradcu ovrгло, izdal je Celjski magistrat na jedenkrat nov ukaz dne 1. t. m., v katerem se je vsem udeležencem slavnosti strogo prepovedalo povodom slavnosti dne 7. in 8. sept. priti v okrožje Celjskega mesta v društveni opravi, ter se je še pristavilo, da se bode onim, ki pridejo od inod k slavnosti v sokolski obleki, ali ki imajo kaka druga v oči padajoča znamenja, ustop v mesto odločno zabranil, (der Eintritt in das Stadtgebiet entschieden verweigert werden würde.) Ljubeznjiva Celjska „Wachta“ je triumfirala, kako se bodo sedaj Sokolci zunaj mosta čez Voglajno oblačili itd. Celjski magistrat se je pobrinil, da je n. pr. v Zagreb, okrajnemu glavarstvu v Novomestu in družim glavarstvom, kjer je kak „Sokol“ ta svoj čin naznanil, češ, da se tako prepreči vsaka udeležba od strani drugih „Sokolskih“ društev. Ali mestni urad Celjski obrača, drugod se pa obrne. Visoko namestništvo je vsled rekurza ta protipostavni ukrep ovrгло, rekoč, da so izvršujoči in častni udje „Celjskega Sokola“ že po pravilih opravičeni pri osnovalnih slavnostih in pa **tedaj če društveni odbor to sklene hoditi v društveni opravi.** Glede onih udeležencev slavnosti, ki niso udje društva, pa da tudi ta prepoved Celjskega mestnega urada nima nobene zakonite podlage (entbehrt jeder gesetzlichen Grundlage.) Rešitev iz Gradca je prišla že v jutro; hodilo se je priganjat na magistrat kakih petkrat, naj se vender rešitev namestništva izroči, da se bode vedelo, pri čem da smo, ker je zadnji čas. Reko se je: Rešitev se bode že dostavila. Še le ko smo se hoteli zopet na namestništvo v Gradec za odpomoč z brzojavno pritožbo obrniti, dobili smo rešitev, s katero se kaj korenito ovrže prepoved mestnega urada Celjskega, o kateri prepovedi pravi namestništvo kratko in jedrnat, da nima nobene zakonite podlage.

— (K Sokolski slavnosti v Celje) odpeljeta se „Sokol Ljubljanski“ z zastavo (dozdaj prijavljenih je nad 50 članov v društveni obleki) in oddelek pevskega društva „Slavec“ tudi z zastavo (kacih 20 pevcev in gosp. Meden) jutri zjutraj točno ob 5. uri. Pridružilo se jim bode gotovo še mnogo družih domoljubov, da bode Ljubljana tudi v Celji častno zastopana, kakor je bila pri pevski slavnosti v Mariboru. Zbirališče je na južnem kolodvoru. Z istim vlakom pripeljejo se bratje Sokoli iz Trsta in Gorice, s katerimi se potem skupno odpeljemo. Na veselo svidenje torej jutri zjutraj!

— (Biciklisti „Hrvatskega Sokola“) odpeljali so se bajé danes zjutraj v dveh oddelkih k slavnosti v Celje, prvemu namenjen je bil odhod ob 5. uri zjutraj, drugemu ob 1. popoldne. Zjedinita se oba oddelka v Rimskih toplicah, odkoder se odpeljeta jutri zjutraj v Celje.

— (V Tržiči) praznuje jutri tamošnje „Slovensko bralno društvo“ obletnico svoje ustanovitve. Ker smo s tem društvom pridobiti zopet novo narodno in jako važno postojanko v prijaznem in v obrtnem oziru jako odličnem Tržiči, veselimo se prav iz srca te slavnosti. Zato tudi pozivljemo rodoljube po vseh pokrajinah slovenskih, ki se ne morejo udeležiti osebno, da vrlim Tržičanom pošljejo svoje brzojavne pozdrave in čestitke. — Ob enem javljamo prijetno vest, da je gosp. A. Gassner, tovarnar in posestnik gra-

ščine v Tržiči, rodod Nemec, tujim gostom dal na razpolaganje, da si graščino in tovarno ogledajo. — Odhod iz Kranja v Tržič je ob 1. uri popoldne, ko bode vlak iz Ljubljane v Kranj došel ob 1/2.1 uri.

— (Ljubljansko prostovoljno gasilno društvo) udeleži se po posebni deputaciji 10 udov petindvajsetletnice gasilnega društva v Beljaku kamor so se danes odpeljali. Tudi gasilno društvo Kranjsko in Tržiško se pridružita Ljubljanskemu.

— („Brusa“) izšla je danes 17. številka. Vsebinska je mnogovrstna, tudi Celjski nemčurji neso pozabljeni.

— (Predvorom) na Gorenjskim izvoljen je županom g. Janko Urbančič, graščak na Turnu.

— (Pri sv. Juriji ob Taboru) bosta praznovala v četrtek dne 11. t. m. zlato poroko obče spoštovana posestnika Florijan in Terezija Brišnik. Dasi sta že 71 let stara, sta vender oba še čvrsta in zdrava ter imata 7 otrok in 31 unukov.

— (C. kr. poštno ravnateljstvo in slovenski jezik.) Prav opravičeno pritožuje se „Gorica“, da je c. kr. poštno ravnateljstvo objavilo navod gledé rabe novih poštних znamk, frankovanja pisem in poštних pošiljatev le v dveh jezikih (nemško-italijanskem), ter pravi: „Nam primorskim Slovanom torej ni treba vedeti, kaj zahteva trgovsko ministerstvo“. To preziranje jezika vedno zvestega in lojalnega slovanskega naroda res nikakor ne moremo umeti in moramo energično zahtevati, da se nas ne prezira na tak način.

— („Delavske zveze“) slovanski oddelek v Trstu, ulica Farneto, vabi vse ude in sploh vse slovanske delavce, da se prav gotovo in mnogobrojno udeležé, kajti na dnevnem redu so važne stvari: 1. Obravnava radi slovenskega lista. 2. Razpravljanje o slovanske knjižnici. 3. Volitev načelnštva slovanskega oddelka in dveh odbornikov v glavni odbor. 4. Posamezni predlogi. — Zborovanje bode v ponedeljek dne 8. t. m. Pokažite, da se zanimate tudi za delavski stan; naši nasprotniki naj se prepričajo, da Slovan ne zaostaja za drugimi narodi.

— (Častno priznanje) dobil je izdajatelj „Knjige krojaštva“, g. Matija Kunc te dni tudi od predstojnika zadruga krojačev na Dunaji g. Jos. Fenzlna, ki piše mej drugim takole: „Vaše lepo delo predložil sem najveljavnejšim svojim sodrugom v pregled. Ti so izrekli oceno, da je Vaša knjiga posebno pa uzorci izvrstna, (vortrefflich.) Fini ukus se je v obče posebno poudarjal in hvalil.“ Ta jako laskava ocena je tem večjega pomena, ker je znano, da se Dunajski mojstri od nekdanj odlikujejo po jako finem ukusu v prirojevanji oblek.

— (V Ozeljanu) na Goriškem bodo občinske volitve dne 9. t. m. Ozeljanci bodo imeli ta dan priliko rešiti svojo čast. Dosedaj imell so Laha za svojega načelnika, v torek bodo pa menda iz svoje srede izbrali narodnega moža, ki bode vestno se potezal za splošne koristi in za blaginjo občine. Saj jih je že dosti dolgo na vrhvi vodil „šior-Lah“. Radi bi bili priobčili glede teh volitev daljši dopis, a prostor in čas nam nesta dopuščala, zato pozivljemo Ozeljance naj se dobro drže in ne poslušajo lahovih mešetarjev.

— (Jabolčna kupčija.) Na mnoga uprašanja — se li bodo letos jabolka lahko razpečevala, odgovarjamo, da bo mogoče več vagonov namiznih, skrbno obranih in ravno tako skrbno shranjenih, brezmadežnih zimskih jabolok, finejših vrst po primerno dobri ceni prodati. — Prijatelj s Štajerskega piše nam, da sta že dva Berolinska trgovca po Štajerskem in Dolenjskem potovala in po cenah poizvedovala, pa zopet odšla, ker mislita, da bosta v Bukovini ceneje kupila. Poslalo se je pa že več vagonov zgodnjih jabolok na Dunaj in v Pešto. Čuli smo tudi, da je v radovljiškem okraji par trgovcev po sadji vpraševalo. So li kakšno kupčijo sklenili ali ne, nam ni znano. Tudi k tukajšnjemu trgovcu s sadjem sta prišla dva nemška trgovca, hoteč kupiti namiznih jabolok, toda naš trgovec ima baje predrago skušnjo pri namiznem sadji, in se ni radi tega hotel pogajati z njima. Toliko o namiznem sadji. — Kar se pa tiče jabolok za mošt (in le ti so faktor, po katerem lahko v kratkem času mnogo tisočakov pride v deželo, ker je mogoče na jedni postaji po 10 in tudi več vagonov na dan naložiti — dočim za nakladanje jednega vagona namiznih jabolok treba poldruzega dne). mis-

liti je pa le tedaj na kupčijo, ako se ne bodo zahtevale pretirane cene, kajti iz predloženih nam poročil imajo letos na Virtemberškem, Bavarskem, Badenskem in v Švici mnogo jabolok. Tudi na Francoskem je jabolčna letina boljša, nego se je spčetka mislilo. To potrjuje avstro-ogerska trgovska zbornica v Parizu v dopisu od 25. m. m. in dostavlja, da je sedanja cena v glavnem trgoišči za jabolka v Vilaine 80 do 85 frankov za tono (1000 kg) in 800 do 850 frankov za vagon. Ker stane voznina do tja približno 600 frankov, ni torej misliti na izvoz na Francosko. Najboljši dokaz za zgornjo trditev je pa to, da letos še ni bilo nemškega trgovca v nas.

— (Izpred porotnega sodišča.) Pri včerajšnji drugi obravnavi zatožen je bil 35letni posestnik Janez Bolka hudodelstva požiga, da je namreč svoje poslopje v Šmartinu pri Cerkljah hotel zažgati, ker je škatljico žveplenk s tlečo gobo vrgel v seno. To je videla njegova svakinja Neža Bolka, ki je odstranila netilo in tako preprečila požar, ki bi bil sicer uničil tudi njeno tikoma poleg stoječo hišo. A vse pripovedovanje Neže Bolke, jako jeznorite ženske, bila so le malo verojetna in porotniki (načelnik g. Klein) so po dr. Tavčarja izvrstnem zagovoru zatoženca jednoglasno nekrivim proglasili in sodišče ga je oprostilo.

— (Škofjeloški baron) čul je včeraj zvečer pozno, proti 11. uri svojo obsodbo, pa kateri bode več let moral prebiti brez stotakov in petdesetakov, brez zlatih verižic, brez „Eau de Cologne“ in družih dišav, katerih so našli v njegovem kovčku 10 steklenic. Sinoč skušal se je še oprati, a na njegovo nesrečo prišla je k včerajšnji obravnavi zadnjič pogrešana priča, ki je povedala, da je Petra Moharja večkrat videla prihajati opoldne, ko so bili ljudje pri kosilu, iz prodajalnice Marije Juvan. Porotniki (načelnik g. Klein) so Moharja jednoglasno krivim proglasili in obsojen je bil na pet let teške ječe, poostrene s postom. Kramarici Mariji Juvan, ki je svojo škodo cenila na 800 gld., priznalo je sodišče Petra Mohorja hranilnično knjižico za 500 gld. in gotovino, katero so pri zatoženci našli, to je 209 gld. Ostanek naj Marija Juvan izterja civilnim potom. Ker je še petero oblek in mnogo zlatnine, Marija Juvan po svoji cenitvi ne bode na škodi. Škofjeloški baron je pa le veselo živel skoro dve leti, sedaj pa bode pet let imel prosto stanovanje in hrano.

— (Ormoška čitalnica) priredi dne 14. t. m. v svojih prostorih veselico z besedo, prosto zabavo in plesom. Vabljeni so vsi zavedni narodnjaki od blizu in od daleč k obilni udeležbi. Vspored zelo izboren. Začetek zvečer 7. uri. Ustopnina 30 kr. za osebo. Pevkinje, pevci in dijaki imajo prost ustop.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 5. septembra. Voda vedno upada. Cesar brzojavno nakazal 10.000 gld. za olajšanje bēde.

Linz 5. septembra. Uradna „Linzer Ztg.“ javlja, da je do 30 vasij pod vodo. Povsod so jesenski pridelki uničeni in odplavljeni. Škoda se ne dá izračunati.

Draždane 5. septembra. Laba narasla je pet metrov nad ničlo. Valovi donašajo mrtve ljudi in živali, več mostov zaprtih. V mnogih ulicah promet le v čolnih mogoč.

Solun 5. septembra. Grozen požar razsaja v mestu, nad 12.000 oseb je brez strehe. Ker ni vode, ni niti mogoče gasiti, gasilci skušajo rešiti samo svoj imetek. Angleški in generalni konzulat, grška bolnica in mošeja Hagija Sofija pogoreli. Bēda nepopisna; tudi nekatere avstrijske obitelji prizadete.

Luck (v Volinu) 5. septembra. Veliki knez Nikolaj starejši bil prisoten pri otvori 12 vrst dolge železnice Luck-Kiverzi, katero so vojaki v 18 1/2 dneva zgradili.

Praga 6. septembra. Po povodnji prizadetih 45.000 ljudi. Vsi listi objavljajo pozive za nabiranje podpor. Deputacija odšla na Dunaj prosit Taaffea pomoči. Vojaštvo peče vsak dan 6000 hlebov, da se delé bednim prebivalcem.

Dunaj 6. septembra. Cesar dospel zjutraj semkaj.

Dunaj 6. septembra. „N. Fr. Presse“ javlja, da pride cesar Viljem dne 30. septem-

bra semkaj, da se udeleži jesenskih lovov na Štajerskem.

Tešin 6. septembra. V včerajšnjem zaključnem manevru prvega voja izrekel cesar svoje posebno zadovoljstvo in veselje na tako vrli izvežbanosti prvega voja.

Tabor 6. septembra. V Taborskem mestnem volilnem okraji izvoljen Mladočeh Brdlik s 776 glasovi v deželni zbor. Staročeh Suhomel dobil 451 glasov.

Chrudim 6. septembra. Mladočeh Blažek izvoljen z 293 glasovi.

Razne vesti.

* (Kralj Milan,) ki zmatra ločitev svojega zakona za veljavno, se je že, če je verjeti nekemu francoskemu listu, tajno poročil z bogato, mlado Američanko, s katero se je seznanil po zimi v Parizu.

* (Gospa Fred Morgan) umrla je v Londonu. Bila je nadarjena slikarica. Slikala je največ domače prizore. Od 1873. leta bile so njene podoobe razstavljene v akademiji umetnostij.

* (Ukradena vojaška blagajnica.) Omenili smo že bili, da je bila v ostrogu pri Pilis-Csabi ukradena vojaška blagajnica. Sedaj so za tatove že zvedeli in to so trije topničarji. Po noči je neki vojak na straži ogrnil plašč svojega tovariša, ker mu je bilo jako mrzlo. Ko je posegel v žep, najde v njem kup bankovcev. To je objavil vojaškemu oblastvu, katero je vojaka, čegar je bil plašč, zaprlo. Ta vojak povedal je svoja skrivca.

* (Grozno usmrtenje) vršilo se je te dni v Birminghamu. Obesili so morilca Davisa, a rabelj pahnil je slabotnega delinkventa tako močno navzdol, da mu je vrv skoro odtrgala glavo od telesa in se je umrtenje tako vršilo na krvav način.

* (13letno deklico zadela kap.) V Ljubnem zadela je kap 13letno deklico, ko je nesla mleko v drugo nadstropje neke hiše. Dekle se je kar mrtvo zgrudilo na tla. Gotovo je jako redko, da bi koga pri teh letih zadela kap.

* (Huda ženska.) V nekem selu blizu Mouguncije sta dva 17letna deklica šla na okno deklice istih let. Dekle je pa bilo zaradi tega tako razjarjeno, da je na jednega ustrelilo z revolverjem in mu zdrobilo roko. Dekle se bodo sedaj moralo zagovarjati pred sodiščem.

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpijo na pomanjkanji slasti, napenjanji, tiščanji v želodci in nerednem iztrebljenji, zadobé zopet zdravje, če rabijo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Skatljica stane 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštne povzetki A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 5 (55—11)

KWIZDE fluid za protin, preverjeno okrepilo pred in po hudih naporih, dolgih marših itd. 201
Cena sv. velj. gld. 1.—. Pristen le z varstveno znamko, kakeršna je zraven. — Dobi se v vseh lekarnah; slednji dan ga razpošilja po pošti
glavna zaloga: okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaji.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Listneca upravnistva: Gosp. J. G. v Logatci: Naročnine poravnati je še 7 gld. do novega leta.

Trgci:
5. septembra.
Pri **Malič:** Götschel, Strauß, Fuchs, Limbach, Rosenbaum, Hech z Dunaja. — Brandstädter iz Gradca. — Crachi iz Berolina. — Sack iz Zagreba. — Erker iz Kočevja. — Baron Döry iz Opatije. — Rosin z Ptuja.
Pri **Stonu:** Schwanzhofer, Walter, Altman z Dunaja. — Dalgiandro z Reke. — Fischer, Bergant iz Kamnika. — Luzzatto iz Tista. — Löwinger, Bettheim iz Velike Kaniže.
Pri **bavarskem dvoru:** Grebenz iz Vel. Lašič.
Pri **avstrijskem cesarji:** Deymel z Dunaja. — Braith iz Neuhaus.

Umrli so v Ljubljani:

5. septembra: Katra Černe, kuharica, 81 let, Krakovski nasip št. 20, za oslabljenjem. — Anton Krajšek, delavec, 3 mesece, sv. Petra cesta št. 69, za katarom v črevih.

V deželni bolnici:

5. septembra: Franc Šetina, delavec, 21 let, —

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
5. sept.	7. zjutraj	739.1 mm.	11.0° C	sl. svz.	obl.	0.50 mm.
	2. popol.	738.6 mm.	19.8° C	brezv.	d. jas.	
	9. zvečer	738.6 mm.	15.0° C	sl. jvz.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 15.3°, za 0.7° pod normalom.

Dunajska borza

dné 6. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 88.05	gld. 88.05
Srebrna renta	89.45	89.50
Zlata renta	106.85	106.80
5% marcna renta	101.20	101.35
Akcije narodne banke	981.—	980.—
Kreditne akcije	303.—	303.75
London	111.65	111.20
Srebro	—	—
Napol	8.89 1/2	8.93 1/2
C. kr. cekini	5.36	5.38
Nemške marke	54.75	54.95
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld. 25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	177
Ogerska zlata renta 4%	101	15
Ogerska papirna renta 5%	99	25
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	111	50
Kreditne srečke	100 gld.	185
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	165
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	218	—

Teško prebavljenje,

katar v želodci, dyspepsija, pomanjkanje slasti do jedij, zgago i. t. d., dalje

katari v sapniku,

zaslizenje, kašelj, hripavost mnoge nadlegujejo in te opezarjamo na (15-3)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

katera se po izrekih najprvih medicinskih avtoritet rabi z najboljšim uspehom.

Stanovanje

obnovljeno, prijetno, povsem samostojno, obstoječe iz dveh sob, kuhinje in jedilne shrambe v prvem nadstropji, drvarnice in male sobe v pritličji, odda se mirni stranki v najem s 1. oktobrom t. l. v ključničarskih ulicah št. 3 (pod mestnim trgom). (684—1)

3 dijaki

vsprejmo se takoj pod zmernimi pogoji za prihodnje šolsko leto v stanovanje in hrano pri

Franciški Černe,

Stari trg h. št. 17, II. nadstropje, v Ljubljani. (674—3)

V Medvode

h Gruberju po dom. Tosniku!

Jutri v nedeljo 7. in v ponedeljek 8. septembra 1890 pri ugodnem vremenu (631—4)

KONCERT

z godali na lok.

Zrela jabolka za mošt

kupoval bodem koncem tega meseca. Ponudbe vsprejemam pa že sedaj.

(669—3) V. H. Rohrmann v Ljubljani.

ANA ŠUKLJE

učiteljica na klavirji — Vegove ulice h. št. 8
začne dne 15. septembra (666-2)

poduk na klavirji.

Kot učenec

vsprejme se takoj soliden deček, ki ima vso oskrbo pri stariših doma, v tukajšnji **specerijško prodajalnicoo**. — Kje? pove iz ljudnosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (680—1)

Pozornosti vreden

stranski zaslužek,

ki se vedno večja in mnogo let traja, morejo dobiti **spretni in zanesljivi** osebe (doslužni žandarji imajo prednost), katere pridejo mnogo v dotiko z občinstvom. — Vprašanja pod: „G. S. 1890 Gradec, poste restante.“ (312—21)

Za lovsko sezono

priporočam največjo izber **lovskih pušk: puške za drobni svinec, brzodvocevke, risanice in kratke brzorisarice** lastnega izdelka z jamstvom; nadalje dobre **Lüttische puške za drobni svinec, salonske puške in revolverje**.

V zalogi so vse za lov potrebne priprave in streljivo.

Oblezja iz najboljših in najlepših orehovine in v vsakršni obliki ter vse v to stroko spadajoče **poprave** se hitro, solidno in po ceni izvršujejo. Opozarjam pa gospode lovce, da puške kar naravnost meni pošljejo in ne dajo poprej puške kaccemu drugemu, da jo še bolj pokvari, in jo potem nazadnje vender meni izročé v popravo, kajti s tem se stvar le podraži.

Vse neugajajoče se radovoljno zamenja. — Cenik za puške je na razpolaganje.

Z velespoštovanjem

Fran Kaiser

(633—5)

puškar

v Ljubljani, Selenburgove ulice.

AMERIKO.

Vsi, kateri nameravajo potovati v Ameriko, in to v

Novi York,

Baltimore, Južno Ameriko

i. t. d., ter se želé hitro, varno in prijetno voziti, dobé natančnejša pojasnila v nemškem ali slovenskem jeziku, ako se pismeno obrnejo na tvrdko:

Karesch & Stotzky v Bremenu

koncesijoniran pošiljalni zavod za potnike s hitrimi parobrodi: **Lahn, Saale, Trave, Aller, Ems, Eider, Fulda, Werra, Elbe.**

Voznja traja le kakih 8 dnij. Voznino zaračuniva izredno cenó.

SVARILO! Ker nemava v Ljubljani in na Dunaji agentov, in se je čisto zgodilo, da so potniki, ki so se dali pregovoriti, da so tam vozovnice kupili, jih dobili mesto čez Bremen za druga pristanišča, in katere so zabarantali za počasi vozeče ladije: Zato svetujemo vsem, da se niti v Ljubljani niti na Dunaji z nikomur ne dogovarjajo radi oskrbljenja vozovnic.

(585—11)

Karesch & Stotzky
odpravnika ladj v Bremenu.

JOSIP COTMAN

pleskar, lakirar in napisni slikar
sv. Petra cesta št. 4 (678)

naznanja, da je otvoril svojo delavnico ter se priporoča slav. občinstvu za mnogobrojna naročila, katera izvršuje dobro in po ceni.

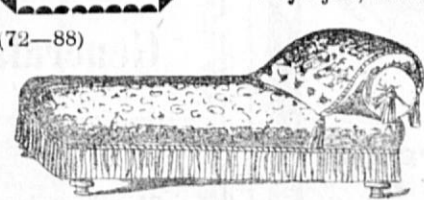
Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

Tapecirar
in dekoratör.

ANTON OBREZA

v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 4,

Tapecirar
in dekoratör.

cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupecem, da zahtevajo moj ilustrirani cenik in uzorec blaga, kar razpošiljam zastoj in franko.

Pričetek mestnih ljudskih šol.

Na mestnih ljudskih šolah Ljubljanskih, in sicer na I. in II. mestni petrazredni deški ljudski šoli, na mestni nemški deški ljudski šoli, na mestni dekliški šoli pri sv. Jakopu, na dekliški šoli v uršulinskem samostanu, na mestni nemški dekliški ljudski šoli in jednorazredni šoli na Barji se prične šolsko leto 1890/1

dné 19. septembra 1890. I.

Vpisovanje bivših in vsprejemanje novih učencev in učenk se bode vršilo dné 16. in 17. septembra t. l., in sicer:

Za I. petrazredno deško ljudsko šolo v šolskem poslopju v Poljskih ulicah; za II. petrazredno deško ljudsko šolo v šolskem poslopju na Cojzovi cesti; za nemško deško ljudsko šolo v Mahrovi hiši na Cesarja Jožefa trgu št. 12; za dekliško šolo pri sv. Jakopu v redutnem poslopju; za uršulinsko šolo v uršulinskem samostanu; za nemško dekliško šolo v Špitalskih ulicah št. 10 (kresija) in za jednorazrednico na Barji v šolskem poslopju.

C. kr. mestni šolski svet Ljubljanski

dné 4. septembra 1890

Predsednik: Grasselli, s. r.

*** Trgovina z železnino ***

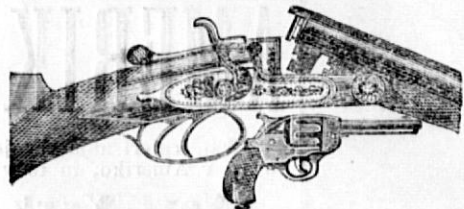
ALBINA C. ANČINA

v Ljubljani
Gledališke ulice št. 8
priporoča svojo

bogato zalogo **poljedelskega orodja**, posebno plugov, lepo in močno izdelanih po najnižji ceni, plužnih delov, motik, lopat, ameriških gnojnih vil, prav lepo in lahko izdelanih, a poleg tega vender trpežnih, zobov za brane, žag za na vodo, pil za žage, delov za vodnjake, mesingastih plošč za komate, potem rož, stesalcev, os, zavornice za vozove, okov za vozove, itd., šin za kolesa, podkev, cokol, konjskih žabljev, slokih žag, kós, srpov, slamoreznih kós, klepalnega orodja, sekir, cepinov, železnih grabelj.

Staro železo, mesing, baker, kositar, oink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah. (75-16)

JANEZ OGRIS
puškar (341-38)
v Borovljah na Koroškem (Ferlach in Kärnten)

priporoča **vsakovrstne dobre puške** iz svoje delavnice. Ob enem naznanja, da tudi prenareja kresne puške na puške zadovke (Hinterlader) in prevzame druga popravila po najnižjih cenah.

Cenike s podobami dopošilja brezplačno in franko.

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter mili raztopilajoče

domače sredstvo. (88-18)

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloge skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško universalno domače mazilo

To sredstvo pospešuje prav izobno, kakor sve-dočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V škatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga
B. FRAGNER, Praga,
št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.
Poštna razpošiljatev vsak dan.

Gradec: Lekarna Vendešina pl. Trnkóczy-ja, deželna lekarna, Sackstrasse
Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczy-ja, „pri sv. Francišku“, (ob jednom kemična tovarna), V., Hundsturmstrasse 113. (612-3)

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczy-ja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstädterstrasse 30.
Dunaj: Lekarna dr. Ottona pl. Trnkóczy-ja, „pri Ra-deckiju“, III., Radetzkyplatz 17.

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

Nepresegljivo za zobe

I. salicilna ustna voda

aromatična, upliva okrepčevaloče, zabranjuje gnjilobo zob ter odstra-njuje iz ust neprijetni duh. — Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošno priljubljen, upliva jako okrepčevaloče, ohranjuje zobe svetlo-bele, a 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pism, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja

lekarna

Ubald pl. Trnkóczy

diplomovani posestnik lekarnar in kemik poleg ročovža v Ljubljani.

Izvrstno pivo
prve Graške delniške pivovarne
poprej SCHREINER & sinovi
združeni pivovarni (103-28)

Schreiner v Gradci & Hold v Puntigamu
prodaja po tovarniški ceni

zaloga v Ljubljani
Kolodvorske ulice 24 **M. ZOPPITSCH** Kolodvorske ulice 24

Ces. kralj. privilegov.
zavarovalno društvo na življenje in proti škodam
„Avstrijski Phönix“
na Dunaji,
I., Riemergasse št. 2, v lastni hiši.

Polno uplačani deleži in druga jamčilna sredstva, uštevisi letna zavarovalna upla-čila družbe iznašajo
čez 12 milijonov gold. || čez 10 milijonov gold.

Družba zavaruje:

- proti škodi, prouzročeni po ognji, streli, paru ali razpoku kotlov, po gašenju, razrušenju in odstranjenju oprave iz hišnih in gospodarskih poslopj, strojev iz tovarn, dalje proti škodi v zalogah, pri živini, poljedelskem orodju itd.;
 - proti škodi po ognji ali streli ob času žetve poljske pridelke in dotična gospodarska poslopja;
 - proti škodi po toči poljske pridelke na trav-nikih, njivah;
 - vsakovrstno prevažanje blaga po suhem in na morji.
- Zavarovanje proti nezgodam še ni uvedeno, sl. občinstvo bode pa obveščeno takoj, ko prične isto poslovati.

na življenje človeško v vseh kombi-nacijah, n. pr.:
za slučaj smrti ter izplača takoj po smrti za-varovanca ostalim ali dotičnim opravičencem pogo-jeno zavarovalnino;
za slučaj smrti in pri protizavarovanju z oproščanjem nadaljnjih uplačil premij ter izplačuje dohodke (rente) v slučaju onemoglosti;
na doživetje, preskrbljenost v starosti, na doživetje določene dóbe pri otrocih, ter iz-plača zavarovano vsoto dotičnemu zavarovancu.
Vsprejema tudi zavarovanja, ki zagotovijo do-hodarino (rento), preskrbnino (penzijo) vdo-vam ter vzgojilno rento otrokom,
po najkulantnejših in najnižjih pogojih posebno pa jamči za veljavo in nedvomljivo varnost od nje izdanih polic.

Zastopi društva:

v Brnu: Veliki trg št. 10,
„Pešti: Dunajska cesta št. 3 in Ladijska cesta št. 2,
„Inomestu: Marije Terezije cesta št. 37,
„Krakovu: Szewska ulica št. 6,
„Lvovu: Marijin trg št. 8,

v Monakovem: Kostthor 3 I,
„Pragi: Nabrežje št. 10,
„Strassburgu: Kraljeva cesta 6 I,
„Trstu: Via S. Nikolo št. 4,
na Dunaji: Riemergasse št. 2, v lastni hiši.

V vseh večjih okrajih avstrijsko-ogrske države poslujejo glavni in okrajni zastopi družbe, kateri radovoljno dajejo pojasnila, brezplačno urotujejo prospekte in ponujalne pole ter vsprejemajo zavarovalne ponudbe.

Generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko
v Gradci.
Pisarna: I., Albrechtgasse št. 3, II. nadstropje. (99-9)

Glavni zastop v Ljubljani pri Josipu Perhauc-u Šelenburgove ulice hiš. št. 3.

Zakupni razglas

za zagotovljenje predmetov kruha in ovsa za leto 1891.

Zakupna obravnava bode					Za sledečo približno potrebnostino garnizujočih čet, zavodov in do- želnih brambovcev				Približna te- koča potreb- ščina znaša			
za preskrbovalni okraj	d n e	v postaji in v preskrbovalnem magacinu	za zakupno postajo	s konkurenčnimi kraji	Za čas		vsak dan				kruha	ovsa
					od	do	kruha	ovsa				
							840	3360	4200	5040		
							gramov				porcij	me- tersk. cent.
							porcij					
Gradec	7. oktobra 1890	Gradec Schörgelgasse Nr. 36	Brak ob M. Ljubno Marein Judenburg Strass Radgona	— — — — — —	1. januarja 1891 31. decembra 1891		312	—	—	—	112320	—
							30	—	—	—	10800	—
							31	—	—	—	11160	—
							336	—	—	—	120960	—
							162	7	157	—	58320	2460
							260	2	52	81	93600	2300
Maribor	14. oktob. 1890	Maribor Magdalensko pred- mestje Eisengasse 16	Ptuj Celje	— —	1. junija 1891 31. avgusta 1891		420	—	—	—	151200	—
							450	—	—	—	162000	—
Ljubljana	1. oktob. 1890	Ljubljana	Ljubljana Toplice	— —			—	48	132	—	—	2580
						30	—	—	—	2700	—	
Celovec	1. oktobra 1890	Celovec	Celovec Št. Vid ob G. Beljak Trbiž Malboret Predil (zapor soteske) Jezernica (zapor doline pri Raiblu) Bovec z zaporom Boveške doline Wolfsberg	Št. Peter — Jezernica — — — — — — —	1. januarja 1891 31. decembra 1891		—	71	217	54	—	5190
							—	7	155	—	—	2462
							808	33	462	—	294920	7487
							350	—	—	—	127750	—
							81	—	—	—	29565	—
							19	—	—	—	6935	—
							19	—	—	—	6935	—
							19	—	—	—	6935	—
							160	7	155	—	58400	2462
Trst	7. oktobra 1890	Trst via torrente Nr. 2	Trst Koper	— —			30	—	—	—	10800	—
Gorica	14. oktob. 1890	Gorica via St. Chiara Nr. 1	Gorica Gradiška	— —		49	—	—	—	17885	—	

Opazka: Razen poprej navedenih oskrbniških potrebščin in potrebnostino za četna koncentrovanja v zakupnej postaji, z mo-
rebitno 25% večjo potrebnostino mora zakupnik preskrbeti potrebnostino za k vojaškim vajam poklicane dopustnike, rezervnike in deželne
brambovce po aktualnih cenah.

Potrebnostina za prehode ima se ponuditi po točki IV. zvezka pogojev.

Splošni pogoji.

1. Pri teh javnih dobavnih obravnavah se bode oziralo samo na pismene ponudbe. Narejene morajo biti po priloženem formularji in imeti kolék za 50 kr. za polo. Zapečatené ponudbe imajo zgorej omenjene obravnavne dni vsaj do 10. ure dopoludne doiti pri dotičnih c. in kr. vojaških oskrbovalnih magacinih (točka XVII zvezka pogojev), na poznejše ali v brzojavnej obliki došle ponudbe se ne bode oziralo. Ko bi se v kakej ponudbi cenina postavka v številkah in pismenih ne ujemala, velja postavka v pismenih za pravi. Vsakej popravi v ponudbi pridejati ima ponudnik svoj podpis.

2. Natančnejši pogoji se lahko slednji dan od 8. do 12. ure dopoludne in od 2. do 4. ure popoludne pri dotičnih c. in kr. preskrbovalnih magacinih ogledajo, kjer leže nalašč za to obravnavo v dveh jednako se glasečih listinah napravljeni zvezki pogojev z dne 1. septembra 1890 na ogled. Zvezki pogojev dobé se proti plačilu 4 kr. za tiskano polo pri vseh c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinih, na željo tudi po pošti.

3. Vsak ponudnik, izvzemši podjetnike v pogodbeni zaveznosti stoječe, popolnem preverjene in obravnavalne komisiji znane kot zmožne in zaupne, ima ne oziraje se na njegovo kavcijo o zmožnosti in zadostnem premoženji za prevzete navedenega podjetja dobiti soliditetno in zmožnostno spričevalo in sicer, če ima protokolovano firmo od trgovske in obrtne zbornice, sicer pa od pristojnega političnega oblastva, katero spričevalo ne sme biti nad 2 meseca staro in ima na prošnjo podjetnika pri trgovski in obrtni zbornici, oziroma političnem oblastvu vsaj v dan pred obravnavo doiti dotičnemu c. in kr. vojaškemu preskrbovalnemu magacinu. Posledice kake morebitne zamude zadevajo vsekako le podjetnika.

4. Vsak ponudnik, ki nima pravice do oproščenja, mora zagotoviti svojo ponudbo s 5% varščino od vrednosti vse za oddajo določene množine. Varščina se ne sme pridejati ponudbi, temveč se mora s ponudbo v posebnem kuvertu tako odposlati, da varščino opravičenec lahko prevzame, ne da bi odprl zapečatenó ponudbo. Varščini je pridejati tudi njena specifikacija, ravno tako se mora varščina v ponudbi specifikovati. Občine so ulaganja varščine in kavcije vsekako oproščene in se kakor tudi kmetijska društva in producenti posebno opozarjajo na razpisano zakupno preskrbovanje vojaških potrebščin. Ti imajo prednost pri jednacijah ponudbah pred drugimi podjetniki. Producentom se more oproščenje ulaganja varščine in kavcije dovoliti le za predmete, katere sami proizvajajo; izjaviti pa morajo v ponudbah, da za spolnjenje prevzetih zavezanostij jamčijo s svojim premoženjem. Na ponudbe, v katerih se izgovarja ponižanje kavcije, ki se ima po predpisih uložiti, se ne bode oziralo.

5. Skupne ponudbe, to je ponudbe, v katerih se izgovarja, da se prevzame preskrbovanje kakega predmeta le, če se kratu dobi oddaja jednega ali več drugih predmetov ali oddaja predmetov za več postaj, dopuščajo se le: za predmeta kruh in krma v postajah, kjer se potrebuje krme le za deset konj. Pa tudi te skupne ponudbe smejo se staviti le za jedno postajo s konkurenčnimi kraji.

6. Oddajati ima se predmete neposredno onim, kateri jih imajo pravico dobivati. Za prevažanje predmetov v konkurenčne kraje mora se v zmislu točke XVII. zvezka pogojev staviti posebno ponudbo, ker sicer bi se zmatralo, da je prevažanje obseženo že v ponujenih cenah. Pri jednacijah ponudbah za prevažanje ima ponudba onega, ki je dobil zakup, prednost.

7. Poraba magacinov, skladišč in pekarij more se za kupnikom prepustiti le proti plačilu za te predmete določene najemnine, od katerega pogoja se nikakor ne odstopi, in sicer ararične pekarije v postajah: Bruck ob M., Ptuj, Celje in Beljak.

Najemnik je zavezan najete predmete proti ognju zavarovati in iz lastnega skrbeti za to, da se v dobrem stanu ohranijo.

8. Ponudniki se odreko, da ne zahtevajo, da bi se vojna uprava glede izjave o vsprejetji ponudbe morala držati v § 862 občnega državlanskega zakonika, potem v članih 318 in 319 avstrijskega trgovskega zakona določenih obrokov, v katerih se je izjaviti, če se vsprejme ponudba.

9. Oddaja kruha in ovsa ima se praviloma vršiti od 5 do 5 dnij. Če krajevne razmere in interes čete brez večjih stroškov za vojaški erar dopuščajo, morejo se razpisani dobavni obroki za oves raztegniti na 10 do 15 dnij.

10. Kruh oddajati morajo načeloma peki. Kruh se ima izdelovati iz ržene moke. Poleg ponudbe za zakup kruha, bodo se vsprejemale tudi ponudbe za izdelovanje kruha iz erarične moke po civilnih pekih in se morajo v poslednjem slučaju glasiti ponudbe na plačilo za peko od meterskega centa popečene moke uštevši sol, drva, in svečavo.

11. Cene za zakup staviti se imajo uštevši užitnino in druge davščine: od porcije kruha à 840 gr. in od porcije ovsa à 3360 gr.

12. Zakupniki so izključeni od olajšav železniškega vojaškega tarifa.

13. Vojaška uprava pridržuje si pravico, da sme oddati kake morebitno razpoložive zaloge mej pogodbeno dobo.

14. Vsak ponudnik ima v svojej ponudbi izrecno izjaviti, da se podvrže določbam za to obravnavo pripravljenega zvezka pogojev dno z dne 1. septembra 1890. Ponudbe, ki obsegajo krajšo nego 14dnevno zavezanost, se odklonijo.

V Gradci, dne 1. septembra 1890.

Upravna komisija c. in kr. vojaškega preskrbovalnega magacina.

Ponudbeni formular.

50 kr.
kolek

Jaz podpisane izjavim s tem vsled razglasa št. 7407 Gradec z dne 1. septembra 1890, da hočem oddajati zakupnim potom zu zakupno postajo s konkurenčnimi kraji

porcijo kruha à 840 gr po reci:

„ ovsa à 3360 gr po kr. reci:

za čas od do 1891, preskrbovanje prehodov po točkah zvezka pogojev preskrbovati in za ponudbo jamčiti s priloženo varščino gld. kr. obstoječo iz

Nadalje se zavezujem, če dobim zakup, vsaj v 14 dneh po uradni objavi dopolniti varščino v 10odstotno kavcijo in dajem vojaškej upravi pravico, ko bi to opustil, da sama to dopolnitev izvede s pridržavanjem zakupnega zaslužka.

V ostalem se podvržem razen pogojev naznanjenih v razglasu tudi pogojem, ki se nahajajo v zvezku pogojev napravljenem za razpisano obravnavo dno. Gradec z dne 1. septembra 1890.

Kakor vidno iz priloženega odloka v se je moje solidnostno in zmožnostno spričevalo neposredno oddalo vojaškemu preskrbovalnemu magacinu.

I. dne 1890.

I. I. stanujoč v I.

Formular za kuvert ponudbe.

C. in kr.

vojaškemu preskrbovalnemu magacinu

v

Ponudba vsled razglasa za zakupno obravnavo z dne

I.

Izvrstno, dobro ohlajeno Graško marcno pivo

I. Graške delniške pivovarne in Puntigamsko

v steklenicah

s patentiranim zatvorom.

Naroča se pri gospodu Gruberji v glavni tobačni zalogi v Ljubljani, Mestni trg št. 18. (645-7)

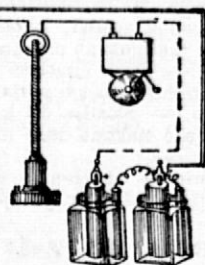
Najcenejša, najboljša, preskušena, rujava prevlaka za les z Barthel^{ovim} originalnim karbolinejem

trajno varuje (437-11)
prevlečene ograje, visli, magacine, vozove, gospodarsko pripravo, tla itd. pred
gnjilobo, gobo, zatrknenjem in mrčesi.
V hlevih upliva razkužujoče. — 1 kilo zadošča za 6 kvadratnih metrov. —
Prospekt zastoj. — Kakovost zjamčena.
5 kilo à gld. 1.50, 100 kilo gld. 16.— z Dunaja.

MIHA BARTHEL & Comp.

(Ustanovljeno 1781.) Dunaj, X., Keplergasse št. 20. (Ustanovljeno 1781.)
Zaloga v Ljubljani pri bratih EBERL.

Hišni telegraf
brez telefona
le gld. 4-50

JOSIP REBEK
prej KARL AHČIN
ključarski mojster
v Ljubljani
Francovo nabrežje 13
priporoča svojo izborna zalogo
lepo, natančno in trpežno izdelanih
štedilnih ognjišč,
okov za okna in vrata, dalje izdeluje (617-5)
železne ograje
v vsakovrstnih oblikah po poslanih vzorcih ali lastnem načrtu in sploh vsa ključarska dela po najnižji ceni. — Vsprejema naročila iz mesta in z dežele ter je izvršuje točno, po ceni in zanesljivo.
Posebno opozarja na svojo, na Kranjskem največjo zalogo
elektrotehničnih proizvodov
katera omogočuje najzanesljivejšo vpeljavo
hišnih telegrafov in telefonov
v poljubni dolgoti. Slednja priporoča še posebej cenjenim gg. trgovcem in tovarnarjem v varstvo pred tatovi in v svrhu hitrega poslovanja.
Preč. duhovščini, veleposestnikom, tovarnarjem in sploh hišnim posestnikom se priporoča za napeljavo
strelovodov
katera napeljuje na stolpe, dimnike in poslopja po najnovejšem, zanesljivem načinu, popravlja tudi že napeljane pohabljenе strelovode, katerih zanesljivost preizkuša z navlašč za to naročenim „elektrometrom“. — Posamezni deli za napeljavo strelovodov, hišnih telegrafov in telefonov so vedno na razpolago.
Za dobro, zanesljivo in točno delo jamči, cena je kar mogoče nizka.

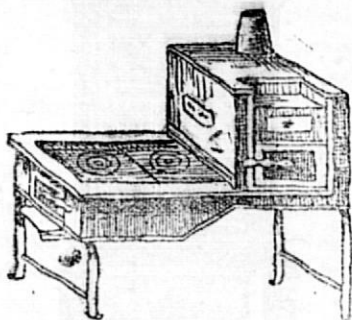
Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10
v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, štorje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (9-41)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengensfelder Gyps) za gnojenje polja.

Posebni vlak v Gorico in na Sveto Goro

znižano ceno

odide iz LJUBLJANE južni kolodvor
v soboto dne 13. septembra 1890.

Vožnje cene znižane so tako, kot prej še nikoli. Iste so znižane tudi za postaje od Celja do Ljubljane in od Trsta do Nabrežine z uporabo navadnih poštinih vlakov, kakor je spodaj navedeno.

Odhod poštne vlaka iz		Vožnja cena do Gorice in nazaj	
		II. razred	III. razred
Celja	ob 1 uri 54 m. zjutraj	gld. 9-85	gld. 6-45
Laškega	" 2 " 11 " "	" 9-40	" 6-15
Rimskih Toplic	" 2 " 23 " "	" 9-15	" 6-—
Zidanega mosta	" 2 " 47 " "	" 8-85	" 5-80
Hrastnika	" 3 " 01 " "	" 8-60	" 5-60
Trbovelj	" 3 " 10 " "	" 8-45	" 5-55
Zagorja	" 3 " 19 " "	" 8-35	" 5-45
Save	" 3 " 34 " "	" 8-05	" 5-25
Litije	" 3 " 47 " "	" 7-80	" 5-10
Kresnic	" 4 " — " "	" 7-50	" 4-90
Lazov	" 4 " 15 " "	" 7-25	" 4-70
Zaloga	" 4 " 27 " "	" 6-95	" 4-50
Dohod v Ljubljano	" 4 " 40 " "	" 6-65	" 4-30

Odhod posebnega vlaka iz		Vožnja cena do Gorice in nazaj	
		II. razred	III. razred
Ljubljane	ob 7 uri — m. dopold.	gld. 6-65	gld. 4-30
Borovnice	" 8 " 36 " "	" 5-85	" 3-80
Logatca	" 8 " 48 " "	" 5-25	" 3-40
Rakeka	" 8 " 48 " "	" 4-85	" 3-15
Postojne	" 9 " 10 " "	" 4-30	" 2-75
Prestraneka	" 9 " 22 " "	" 4-05	" 2-60
Sv. Petra	" 10 " 10 " "	" 3-90	" 2-50
Gornjih Ležev	" 10 " 28 " "	" 3-50	" 2-20
Divače	" 10 " 51 " "	" 2-95	" 1-85
Sežana	" 11 " 8 " "	" 2-65	" 1-65
Proseka	" 11 " 30 " "	" 2-25	" 1-40
Nabrežine	" 11 " 58 " "	" 1-75	" 1-10
Dohod v GORICO	" 1 " — " popold.	" —	" —

Odhod poštne vlaka iz		Vožnja cena do Gorice in nazaj	
		II. razred	III. razred
Trsta	ob 9 uri — m. dop.	gld. 2-30	gld. 1-45
Grinjara	" 9 " 21 " "	" 1-90	" 1-20
Dohod v Nabrežino	" 9 " 40 " "	" 1-75	" 1-10

(Potem zveza z gorenjim posebnim vlakom.)

Ob dohodu v Gorico je takoj odhod na Sveto Goro, kjer bode slovesni vsprejem, potem litanije. Zvečer in isto tako v nedeljo zjutraj cerkvena opravila in slovesna velika sv. maša s pridigo, ob 2. uri popoldne péte litanije, slednjič slovesni spreved s petjem in nagovorom ob odhodu.

Povratna vožnja dovoljena je sicer do 26. septembra t. l. zvečer z vsakim osebnim vlakom (izimši brzovlak), vendar je splošno povratno potovanje dne 14. septembra ob 5 uri 17 minut popoldne iz Gorice in ob 7 uri 11 minut z Nabrežine, dohod v Ljubljano pa ob 11 uri 32 minut, na Zidani most ob 2 uri 20 minut in v Celje ob 3 uri 12 minut po polnoči.

Obiskalci Trsta plačajo vožnjo od Nabrežine v Trst posebej.

Natančni vožnji red je dobiti prej pri podpisnem, poslej pa pri odhodu vlaka.

Na povratni vožnji smejo udeleženci potovanja dvakrat izstopiti; izstop se mora pa dotičnemu poslujočemu postajinemu uradniku naznaniti.

Vožne karte preskrbe naj si spošt. udeleženci pravočasno, da se morejo potrebne priprave točno vršiti. Dobé se skrajni čas v Ljubljani do petka dne 12. septembra popoldne (zunaj Ljubljane pa do četrta dne 11. septembra) v pisarni za potovanje gosp. JOSIPA PAULIN-a v Ljubljani, Marijin trg št. 1, kjer se dadó potrebna pojasnila in se odgovarja na vsa vprašanja ter se tudi razprodajali listki radi vsprejemajo proti primerni odškodnini. — Na dan odhoda se vsprejem nikomur ne more zjamčiti.

Uvažuje tako nizko ceno vožnje, kakor prej še nikoli, se nadeja obilne udeležbe in vabi

odbor za potovanje.

Vožnji listki dobivajo se za Ljubljano tudi pri g. Fani v Špitalskih ulicah, g. Podredkarji na Sv. Jakoba trgu, g. Blaznik-u na Štrem trgu, g. Strnad-u na dolenski mitnici. (677-2)

Štev. 15.511.

(673-3)

Razglas.

V zmislu §. 6. zakona z dne 23. maja 1873. leta (štev. 121 drž. zak.) se naznanja, da bo

prvotni imenik porotnikov za 1891. l.

od 5. do 12. dne septembra t. l. v magistratnem ekspeditu na ogled, ter da ga vsakdo lahko pregleda in naznani svoj ugovor.

Porotniškega posla so po §. 4. omenjene postave oproščeni:

1.) Tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dóbe, za vsegar;
2.) Udje deželni zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;

3.) osebe, ki neso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti, za ta čas, ko so poklicane k vojaški službi;

4.) osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in ranocelci in tako tudi lekarji (apotekarji), ako uradni ali občinski načelnik za nje potrdi, da jih ni moči utrpjeti, za sledeče leto;

5.) vsak, kdor je prejetemu poklicu v enem porotnem razdobji kot prednji ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega leta po pratiki.

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 30. avgusta 1890.

Župan: Grasselli l. r.

Posebni vlak v LESCE-BLED in OTOČE-BREZJE

z dokaj znižano ceno
odide iz LJUBLJANE povodom Marijinega praznika
v ponedeljek dne 8. septembra t. l.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. ob 6:45 zjutraj, dohod v Lesce ob 8:30 zjutraj
Odhod iz Lesce ob 8. uri zvečer, dohod v Ljubljano ob 9:45 zvečer.

Vožna cena za tje in nazaj z odpravo vred za III. razred 80 kr.

Slovesna sv. maša v cerkvi na otoku darovala se bo ob 10. uri dop.

Da se morejo vršiti potrebne priprave pravočasno, prosijo se uljudno, da bi udeleženci blagovolili prej ko mogoče preskrbeti se z voznimi listki. Isti se dobivajo pri podpisnem skrajni čas do nedelje zvečer. Na dan odhoda novo dohajajočim se vsprejem ne more zagotoviti. — V mnogobrojno vdeležbo uljudno vabi

JOS. PAULIN,

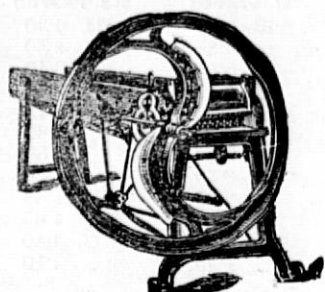
pisarna za potovanja v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

Vožni listki dobijo se tudi v Ljubljani pri g. FANI v Špitalskih ulicah, g. PODREKARJU na sv. Jakoba trgu in tudi v hotelih. (672-3)

Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo!

Olivne stiskalnice in olivni mlini
Vinske in sadne stiskalnice
Grozni mlini in sadni mlini

najnoveje konstruirane v raznih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice, gepli, robkalnice za turšico, sejalnice, plugi itd.

Avtomatične klajne stiskalnice.

Peronospera-aparati.

Priprave za sušenje sadja in zelenjave.

Rezilnice za krmo v največji izbi, izvrstno narejene, po najnižji tovarniški ceni.

IG. HELLER (233-16)

WIEN, Praterstrasse Nr. 78, WIEN.

Katalogi in vsakršna pojasnila na zahtevanje zastoj in franko.

Prekupcem najugodnejši pogoji.

■ Sposobni zastopniki se iščejo in dobro plačajo. ■

Najboljše in najmočnejše

Brnsko blago za obleko

v odrezkih po 3-10 metrov za vso obleko za gld. 6.—, 8.—, 10.—, 12.—, 14.—, 16.—, 18.—, 20.— in več.

Blago za zimske suknje in ogrtače

v odrezkih po 2-10 metra za jedno zimsko suknjo ali ogrtač gld. 6.—, 8.—, 10.—, 12.—, 15.—, 20.— in več.

Štajerski loden za lovske suknje in menikove v odrezkih po 2-10 metra gld. 5.—, 6.—, 8.— in več.

Blago za podlago ogrtačev in zimskih suknj 1 meter gld. 1.—, 1.50, 2.—, 4.— in več.

Nadalje blaga za suknje častite duhovščine, črni peruviane in doskine za salonsko obleko, črni in barvasti tifel prodaja

tovarniška zaloga finega suknja

VINCENOVAK, BRNO

Zelny trh, 13.

Razpošilja le proti predplačilu ali povzetju. Če se poprej plača, pošlje se blago poštino prosto. Neugajajoče se nazaj vzame.

Uzorci zastoj in franko.

(665-1)

Brnsko blago za obleko.

Prepričajte se blagovoljno, da je

zares najboljšo sredstvo proti vsem mrčesom,

ker — kakor nobeno drugo sredstvo — s čudovito silo in naglostjo uniči vse mrčese do zadnjega.

Ne dajte se pa nikakor motiti pri kupovanju, temveč zahtevajte pristni „Zacherlin“

v steklenicah z imenom J. Zacherl.

Nikoli pa ne smete vzeti odprto navaganega praška ali slepilne ponaredbe.

Ne opustite pa s „Zacherlinom“ kupiti tudi „Zacherlin-štedilnika“, ki stane 30 kr., kajti s tem novo izumljenim razpršilnim aparatom se pomnoži upliv tako, da se

vsečina steklenice tako rekoč potroji.

Ljubljana: Ed. Mahr.
Ivan Perdan
Viktor Schiffer.
Mihael Kastner.
Jan. Luckmann.
Peter Lassnik.
H. L. Wencel.
Schussnig & Weber.
Karol Karinger.
Josip Terdina.
J. Klauer.
Jeglič & Leskovic.
Anton Krisper.
Ivan Fabian.
Ferdinand Plautz.

Postojna: Fran Kogej.
Skofja Loka: Karol Fabiani.
Borovnica: Fran Verbič.
Kočevje: Fran Krenn.
Vel. Lašče: Ivan Justin.
Krško: Rupert Engelsberger.
Kostanjevica: Alojzij Gatsch.
Idrija: Fran Kos.
Kranj: Fran Dolenc.
Lekarna pri Sv. Trojici.
Vilj. Killer.
Lož: Fran Kovač.
Radovljica: A. Roblek, lekar.
Črnomelj: Lud. Pers.

Deželna lekarna

v Ljubljani

Mestni trg

št. 11

L. Grečel-na

lekarja

prva in najstarejša

alopatična

in homeopatična lekarna

na Kranjskem,

zaloga

vseh do sedaj preverjenih tu- in inozemskih medicinsko-farmaceutskih

preparatov

in specialitet

pri Mariji Pomagaj

priporoča se slav. občinstvu ter navaja nastopno le nekaj svojih izkušenih in že z gotovim uspehom rabljenih zdravil in specialitet, in sicer:

Kapljice za odpravo krča, neprekosljive gledé zdravilne moči, nekaj kapljic na sladoru ali v kamilénem čaji takoj ukroti krč. — Cena steklenici 36 kr., dvanajstorič le 2 gld.

Olje iz repja je najreelnejše sredstvo, da se zabrani prehitro osivenje las, las naredi goste, odstrani in zabrani delanje sitnih luskin na glavi.

Želodčne kapljice Marije Pomagaj proti vsakovrstnim boleznim želodca, celó pri najtrdovratnejših boleznih, zlasti proti pomanjkanju slasti do jedij, tiščanju v želodci, krču v želodci, motenju prebavljenja, koliki, zagnetenju vranice in jeter, žolci in zlatej žili, sploh proti vsem boleznim, ki izvirajo iz slabega želodca ali pa slabega prebavljenja. — Cena steklenici 30 kr., dvanajstorič 3 gld.

Ustna voda dr. Duflosa, iz ameriških rastlin pripravljena, jako aromatična, ohrani zobe in dlesno čisto, zdravo in varuje pred vsakim zoboboljem, oziroma je ozdravi, zatorej je prvo in najizvrstnejše sredstvo za zobe in dlesno. — Cena večjemu flakonu 60 kr.

Univerzalni jedilni prašek proti zlatej žili, slabemu želodcu, zgagi, pomanjkanju slasti do jedij in zabasanju priznan in zelo priljubljen. — Cena škatljici z navodom za rabo 35 kr. in 50 kr.

Cvet za luskin je najracionalnejše sredstvo za popolno odstranjenje sitnih luskin na glavi, ki so tolikrat vzrok plesam. — Cena steklenici z navodilom rabe 80 kr.

Univerzalni zdravski obliž ima vse kreposti, katere imajo obliži najboljši in najbolj iskane sestave. Racionalno in mnogokrat preskušeno sredstvo za popolno ozdravljenje vseh vnetij, ran in oteklin. — Cena škatljici z navodom za rabo 30 kr.

Zobna pasta, odontosmegma imenovana, v porcelanastih škatljicah. Preskušena pasta za polituro in ohranjenje zob. — Škatlja 60 kr.

Zobne kapljice po dr. Hagerji ukroté nakrat tudi najhujšo zobno bolečino. — Steklenica velja 30 kr.

Zobne kapljice, odontin imenovane. — Steklenica velja 10 kr., dvanajstorič 90 kr. **Zobni prašek,** bel, po dr. Heiderji, je jako priljubljen in mnogo zahtevan. — Škatljica 30 kr.

Homeopatična zdravila.

Homeopatična zdravila se preskrbuje v posebnej dobroti in čistosti v najtočnejšem potencevanju.

Vsa zdravila kakor tudi zmetja, stanjšanja in potencevanja so vedno sveža in z najmučnejšo skrbnostjo in natančnostjo pripravljena. (296-18)

Knjigarna

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

Kongresni trg št. 2 Ljubljana Kongresni trg št. 2

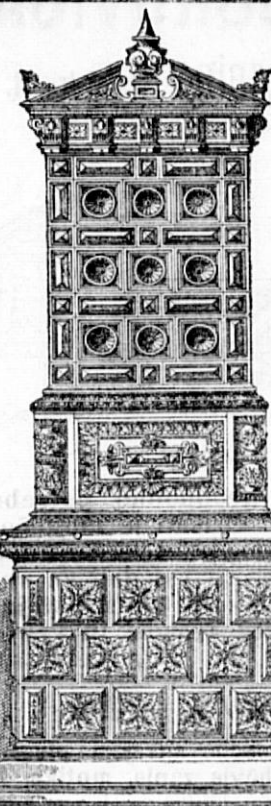
priporoča svojo

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in v vnanjih zavodih, zlasti c. kr. veliki gimnaziji, c. kr. veliki realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljski tukaj, privatnih šolah ter ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah, broširanih in v trajnih šolskih vezih, po najnižjih cenah. (683-1)

Fran Jevnikar

Ljubljana

Tržaška cesta šte. 29

priporoča slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lončene, belo, ru-javo, zeleno, in slono-koščeno osteklene, ognju protivne (257-24)

peči

v najraznovrstnejih oblikah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Cenitnike pošiljam na željo franco.

Zastopstvo pri F. P. VIDIG-U & Comp.